

Ministerie van Sociale Zaken en
Werkgelegenheid

Vereniging van
Nederlandse Gemeenten

Bestuurlijke afspraken

Kansrijk opgroeien voor alle kinderen in Nederland

Het Rijk en de VNG onderschrijven dat alle kinderen in Nederland ten volle moeten kunnen meedoen. Ook kinderen die opgroeien in een gezin met een laag inkomen. In 2014 leefden 421.000 kinderen in een huishouden met een laag inkomen waarvan 131.000 al 4 jaar of langer. De armoede neemt inmiddels gelukkig af, maar inzet blijft nodig om alle kinderen mee te laten doen. Om ervoor te zorgen dat ook kinderen uit een gezin met een laag inkomen kansrijk kunnen opgroeien, stelt het kabinet vanaf 2017 structureel € 85 miljoen extra per jaar beschikbaar aan gemeenten. Daarmee zullen zij in samenwerking met hiervoor relevante fondsen en stichtingen zorg dragen voor voorzieningen in natura, zodat alle kinderen kunnen meedoen op school, aan sport, aan cultuur en sociale activiteiten.

Bestuurlijke afspraken

Het Rijk en de VNG spreken het volgende af:

Gezamenlijke ambitie

Het Rijk en de gemeenten vinden het van groot belang dat alle kinderen kansrijk kunnen opgroeien. Het Rijk en de gemeenten zullen zich inspannen om alle kinderen voor wie dit niet vanzelfsprekend is te bereiken en te ondersteunen met voorzieningen in natura via de lokale infrastructuur en samenwerking met diverse partijen. Gemeenten hebben de regie in het armoede- en schuldenbeleid en hebben daarbij aandacht voor de positie van kinderen.

Doelgroep

Kinderen (0-18) uit gezinnen met een laag besteedbaar inkomen die door geldgebrek niet kunnen meedoen op het gebied van sport of cultuur, met sociale activiteiten op school of in hun vrije tijd, komen hiervoor in aanmerking.

Het bereiken van kinderen

Gemeenten hebben zich in de afgelopen jaren, samen met maatschappelijke organisaties, stevig ingespannen om armoede onder kinderen terug te dringen. Thans lukt het evenwel nog niet om alle kinderen die door armoede zijn uitgesloten te bereiken en te laten participeren. Het Rijk en de VNG vinden het wenselijk dat gemeenten alle kinderen in armoede toegang kunnen bieden tot behoeften om kansrijk mee te doen. Om dit te realiseren, zullen gemeenten de aanwezige infrastructuur benutten en optimaliseren en daarbij relevante partijen inschakelen ten einde de doelgroep te bereiken. Om effectief gebruik en een duurzame positieve impact op de ontwikkeling van het kind te waarborgen, is het van belang dat gemeenten kinderen actief betrekken bij de vormgeving van hun aanpak.

Bevorderen samenwerking op lokaal niveau

Gemeenten kunnen op lokaal niveau via een integrale aanpak maatwerk leveren. Maatschappelijke organisaties kunnen gemeenten ondersteunen in het bereiken van de doelgroep. Naast scholen en Centra voor Jeugd en Gezin zijn ook maatschappelijke organisaties zoals de Stichting Leergeld, het Jeugdsportfonds, het Jeugdcultuurfonds, Nationaal Fonds Kinderhulp en Stichting Jarige Job in veel gemeenten actief. Het Rijk en de VNG roepen

gemeenten op om op lokaal niveau actief samenwerking met deze en/of andere (lokaal actieve) partners te zoeken.

Financiële middelen

Het Rijk stelt vanaf 2017 structureel € 85 miljoen beschikbaar via een decentralisatie-uitkering aan gemeenten, verdeeld naar rato van het aantal kinderen dat opgroeit in een gezin met een laag inkomen (cijfers CBS). De decentralisatie-uitkering geeft gemeenten de vrijheid voor maatwerk dat past bij de lokale situatie. Het is van belang dat de huidige inzet van middelen voor armoedebestrijding onder kinderen door gemeenten onverminderd wordt voortgezet. De extra middelen dienen als aanvullende impuls bovenop de reeds bestaande financiële middelen.

Ondersteunen en stimuleren van gemeenten

Het Rijk en de VNG vinden het van belang dat de ambities uit deze bestuurlijke afspraken worden gerealiseerd. Om gemeenten en andere partijen op lokaal niveau hierbij te ondersteunen, zullen het Rijk en de VNG gemeenten en andere partijen goede voorbeelden aanreiken.

Rol van de gemeenteraad

Gemeenten rapporteren aan de gemeenteraad over de inzet van middelen, instrumenten en behaalde resultaten.

Voortgang en evaluatie

Het doel van de extra middelen is om alle kinderen de kans te geven mee te doen. Alle gemeenten zullen zich hiervoor inspannen. Het is van belang om landelijk inzicht te verkrijgen in deze collectieve inspanning om gezamenlijk de effectiviteit van de extra middelen te kunnen evalueren en waar nodig bij te sturen. Het Rijk en de VNG zullen daarom de ontwikkeling van de ambities uit deze bestuurlijke afspraken volgen. Daartoe zal te beginnen in 2017 elke twee jaar een landelijk representatief beeld worden gegenereerd op basis waarvan de bestuursafspraken geëvalueerd kunnen worden.

- De eerste evaluatie vindt plaats begin 2018. Het Rijk en de VNG zullen aan de hand van de tussenresultaten met elkaar en met relevante samenwerkingspartners in overleg treden en voor zover nodig afspraken maken over eventuele bijstelling van de afspraken of nadere ondersteuning (zoals kennisdeling).
- Een vervolgevaluatie vindt plaats in 2021. Dan zal getoetst worden of het gemeentelijk beleid ertoe heeft geleid dat (nagenoeg) alle kinderen in armoede worden bereikt. Als blijkt dat de doelstelling niet gehaald wordt, kan dit leiden tot heroverweging van het instrument.

Bestuurlijk Overleg VNG-SZW

De VNG zal periodiek tijdens de reguliere Bestuurlijke Overleggen met de staatssecretaris van SZW overleg voeren over de voortgang van deze bestuurlijke afspraken. Bij dit agendapunt worden de Kinderombudsman en maatschappelijke organisaties als het Jeugdportfonds, Jeugdcultuurfonds, Stichting Leergeld, Nationaal Fonds Kinderhulp en Stichting Jarige Job uitgenodigd.

Zo willen het Rijk, de gemeenten, de fondsen en de stichtingen er met elkaar voor zorgen dat nog meer kinderen kunnen sporten, muziek maken en hun verjaardag vieren. Want alle kinderen moeten kunnen meedoen.

Ondertekening

De Staatssecretaris van Sociale Zaken
en Werkgelegenheid,

Lid bestuur van de Vereniging
van Nederlandse gemeenten (VNG),

Jetta Klijnsma

Arjan Vliegthart